

воградського національного технічного університету *З.В. Стежко* розглянула проблему трансформації наукової раціональності в концептах постмодерну. Асистент НАУ *М.В. Дворнік* аналізувала особливості комунікації вчених у замкнених мікрогрупах. Асистент кафедри філософії НАУ *Н.А. Ченбай* розглянула специфіку науково-технічного знання. Увагу аудиторії привернула доповідь аспіранта НАУ *Т.Г. Русяєвої*, яка розглянула когнітивну спрямованість учених як фактор формування інтегрованого методу освіти. Викликали інтерес також доповіді *О.В. Тузлової* про роль науки в оптимізації сучасної освіти та *О.П. Скиби* про основні риси стилю сучасного наукового мислення.

Роботою секції «*Інформаційні технології як засіб навчання в університеті*» керувала доцент кафедри філософії НАУ, канд. філос. наук *Н.М. Сухова*. У своїй доповіді вона розглянула освіту інформаційної доби як спосіб реалізації головних соціальних суперечностей. Також було проаналізовано основні альтернативні можливості подальших реформ вищої освіти в Україні. Доцент кафедри філософії НАУ *Л.В. Каднікова* головну увагу у своїй доповіді приділила моральним основам формування особистості, вона розглянула також прикладні аспекти викладання філософії англійською мовою в умовах інформаційного суспіль-

ства. Її доповідь спричинила активну дискусію учасників секції. У доповіді доцента кафедри філософії НАУ, канд. філос. наук *Р.А. Черног* головну увагу було приділено формуванню екологічної культури сучасної молоді та необхідності діалогу як основи для толерантного ставлення людей один до одного у наші непрості часи глибоких суспільних трансформацій. Асистент кафедри філософії НАУ *У.П. Кошетар* розглянула взаємозв'язок між традиціями та інноваціями в професійній освіті. Доцент кафедри філософії *Л.І. Мокляк* присвятила доповідь розгляду естетичних чинників формування гуманістичного мислення сучасної молоді, що спричинило жваву дискусію серед учасників конференції. У подальшій роботі секції активну участь взяли аспіранти та асистенти НАУ: *О.В. Смерчанський* «*Взаємозв'язок навчання та наукового дослідження в умовах інформаційного суспільства*», *І.П. Скиба* «*Інструментальне та предметне знання в системі вищої освіти*», *Т.Г. Шоріна* «*Процеси професіоналізації та спеціалізації суспільно-освітньої діяльності в суспільстві інформаційної доби*». У роботі секції також взяли участь і виступили з доповідями студенти НАУ *Ю.Д. Андрієвська*, *В.В. Кондратенко*, *Т.В. Мала*, *У.О. Челюскіна*, *Т.О. Чешук*.

Конференція виявила нові риси і проблеми взаємодії науки і вищої освіти в умовах інформаційного суспільства.

Л.Г. Дротянко,
д-р філос. наук, проф.

XII Міжнародна конференція молодих істориків освіти, науки і техніки

23 травня 2008 р. Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України спільно з Центром досліджень з історії науки і техніки ім.О.П.Бородіна Державного економіко-технологічного університету транспорту Міністерства транспорту та зв'язку України було проведено XII Міжнародну конференцію молодих істориків науки, техніки і освіти.

Головна мета конференції полягала в обміні молодими вченими — історика-

ми науки, техніки та освіти досвідом, інформацією й навичками наукової роботи, сприянні формуванню нового покоління молоді науково-історичної спільноти.

На конференції обговорювався комплекс питань, що стосуються таких історичних напрямів, як історія фізики, біології, техніки, залізничного транспорту, інформаційних технологій, архівної справи, наукових товариств, формування науково-історичного портрету вчених різних наукових галузей. Ця проблематика є надзвичайно актуальною та

характеризується різноплановим впливом на світогляд сучасного молодого вченого, оскільки перетворення, що відбуваються в нашому суспільстві, зокрема в освіті та науці, перш за все торкаються молодих науковців — як особистостей, дійових осіб та суб'єктів суспільно-історичного процесу. Найважливішим завданням в умовах ринкової економіки сьогодення є формування освіченого, гармонійно розвинутого фахівця, здатного до постійного оновлення знань, професійної мобільності й швидкої адаптації в освітнє та соціально-культурне середовище, системи управління і організації праці.

Географія учасників конференції була надзвичайно широкою. У засіданнях приймали участь молоді вчені — історики науки, техніки та освіти з Дніпропетровська, Харкова, Одеси, Донецька, Києва, Кам'янець-Подільського, Полтави, Черкас, Чернігова та Москви (Інститут природознавства і техніки ім. С.І.Вавилова РАН). Було представлено понад 50 доповідей, матеріали яких у найближчий час буде опубліковано окремою збіркою. Для висвітлення роботи конференції організатори запросили представників фахових журналів та збірників — «Наука та наукознавство», «Історія української науки на межі тисячоліть», «Питання історії науки і техніки».

На урочистому відкритті конференції з привітаннями та побажаннями плідної роботи виступили представники старшого покоління істориків науки — д-р біол. наук, професор О.Я.Пилипчук (Центр досліджень з історії науки і техніки ім. О.П. Бородіна), канд. фіз.-мат. наук, ст. наук. співроб. відділу історії науки і техніки ЦДПІН НАН України А.С.Литвинко, канд. техн. наук, ст. наук. співроб. Центру пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (УТОПІК), завідувач відділу історичного пам'яткознавства В.О.Константинов. Робота конференції відбувалась у двох секціях: «Історія природознавства» (керівники — д-р біол. наук, професор О.Я.Пилипчук, канд. іст. наук О.С.Луговський) та «Історія техніки» (керівники — канд. фіз.-мат. наук А.С.Литвинко, канд. техн. наук В.О.Константинов).

Серед доповідей, заслуханих на секції історії природознавства, найбільший інтерес присутніх викликали наступні: «Внесок Д.М. Кашкарова в розвиток проблем охорони природи» (канд. с.-г. наук Т.П.Гармаш), «Євгеніка — як наука» (канд. біол. наук Р.О.Фандо), «Популяризація наукових знань про морські біологічні станції Європи» (канд. іст. наук О.О.Завальнюк), «І.І.Шмальгаузен як керівник кафедри зоології Київського університету» (канд. іст. наук Т.В.Пічкур), «Проблеми розвитку Боярської школи бджільництва першої половини ХХ ст.» (канд. іст. наук С.С.Сергієнко), «До історії розвитку палеозоологічних досліджень в Україні (до 1917 р.)» (канд. іст. наук Г.В.Де-Форж), «Формування наукового світогляду ботаніка Й.К.Пачоського» (О.П.Безлуцька), «Внесок В.Л.Рвачова у розвиток математичних наук» (О.О.Ізотова), «Наукові товариства в Україні на межі ХІХ—ХХ ст.» (М.О.Дяченко), «Основні напрями науково-дослідницької роботи з хімії у Харківському хіміко-технологічному інституті ім. С.М. Кірова у післявоєнні роки (1945—1949 рр.)» (І.М. Черниш), «Університети Німецької імперії як осередки розвитку науки і освіти (1871—1914 рр.)» (О. Зарічук), «Внесок О.О.Косовського у розвиток метеорології» (Г.Будзик), «Теорія надплинності у працях П.Л.Капіці та Л.Д.Ландау» (С.В. Крячко), «Диференціація напрямків дослідження фізики горіння та вибуху у першій половині ХХ ст.» (А.В.Сюх).

У роботі секції «Історія техніки» було представлено такі доповіді: «До історії створення та діяльності Одеського відділення Російського технічного товариства» (канд. іст. наук О.О.Пилипчук), «Українські залізниці в системі міжнародного транспортного права (друга половина ХХ ст.)» (О.А.Олійник), «Участь механічно-будівельного відділу Київського відділення Російського технічного товариства в роботі дорадчих з'їздів інженерів служби шляху (1888—1915 рр.)» (О.О.Грицюта), «Основи гуманітарного та естетичного виховання в Київському політехнічному інституті наприкінці ХІХ — на початку ХХ століття» (М.М.Бесхмельніцина), «Розви-

ток верстатобудування до початку ХХ століття» (Б.В.Патітій), «Історичний екскурс розвитку енергетики» (Ю.М.Єрмоленко), «Розвиток програмування в Україні в світовому контексті» (А.Попенко), «Історичний екскурс розвитку мікроелектроніки» (К.Димнич), «Еволюція структури управління галуззю сільськогосподарського машинобудування впродовж 1980-х років» (І.О.Анненков), «Деякі аспекти інженерної діяльності Де-Волана» (О.Пекшеєв), «Внесок академіка Супруненка в розвиток залізничної справи» (А.В.Власенко), «Короткий нарис створення та розвитку експериментального інституту шляхів сполучення» (Г.П.Бережняк), «Історичний огляд першого етапу розвитку міської залізниці» (Т.Король), «Історія діяльності Першого дорадчого з'їзду служби тяги та рухомого складу» (Є.Мамонтов), «В.В.Повороженко — видатний вчений в галузі експлуатації залізниць» (М.Фомін).

Окремо слід відзначити доповіді, присвячені найбільш загальним питанням історії, філософії та методології науки: «Переплетення науки і техніки, поєднання досвіду і новітніх технологій задля прогресу світової науки (на прикладі історії НТУ

«ХПІ»)» (М.В. Гутник), «Міжнародне наукове співробітництво ХПІ у 50—80-ті роки ХХ ст.» (В.А. Садковська), «Міждисциплінарність сучасного історичного знання (на прикладі досліджень засобів масової інформації): дилема відбору історіографічних фактів» (В.В. Афанасьєва).

По закінченні роботи конференції слово взяв канд. біол. наук, пров. наук. співроб. Інституту історії природознавства і техніки РАН Р.О.Фандо, який висловив свої позитивні враження від проведеної конференції і наголосив на необхідності тісного співробітництва й обміну досвідом українських та російських молодих дослідників історії, науки, техніки і освіти.

Закриваючи конференцію, А.С.Литвинко закликала молодих колег й надалі зберігати продемонстровані ними на конференції натхнення і захоплення науковою працею, а також ще раз зупинилась на широких можливостях, створених для професійного зростання молодих вчених—істориків науки і техніки у відділі історії науки і техніки ЦДПІН НАН України, який традиційно вже понад два десятиліття об'єднує історико-наукове співтовариство.

А.С.Литвинко, канд. фіз.-мат. наук

О.О.Пилипчук, канд. іст. наук

VI Молодіжна науково-практична конференція «Історія науки, техніки та освіти»

13 травня 2008 року відбулася традиційна щорічна VI молодіжна науково-практична конференція «Історія науки, техніки та освіти», присвячена 110-річчю Київського політехнічного інституту.

Організаторами конференції виступили кафедра загальної та теоретичної фізики НТУУ «КПІ» і відділ історії науки і техніки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України.

У конференції приймали участь студенти КПІ, які навчаються на першому та п'ятому курсах фізико-математичного та зв'язного факультетів, факультетів

електроніки, інформатики та обчислювальної техніки.

Конференція проходила в конференц-залі Науково-технічної бібліотеки НТУУ «КПІ». З привітаннями та побажаннями плідної роботи учасникам конференції виступив декан фізико-математичного факультету, доктор технічних наук, професор В.В.Ванін, який наголосив на необхідності підвищення якості фундаментальної освіти в технічному університеті, чому сприяє вивчення історії науки і техніки.

Завідувач кафедри загальної та теоретичної фізики КПІ, академік НАН України В.М.Локтев підкреслив вирішальне зна-